

vi stillede, ved Ændringsforslag, ved Udtalelser, at vi var Modstandere deraf fremdeles, og at der var Veje nok at gaa, saa at man ikke behøvede at gaa til indirekte Skatter. Der skal, som jeg sagde, ualmindelig god Villie til at faa det ud af, hvad der er sket, at Socialdemokraterne har svigtet deres Principper, fordi de stemte for Skattelove med indirekte Skatter. Vi havde den Opfattelse og har den endnu i Dag, at det var unødvendigt at vedtage disse Skatter; man kunde finde de fornødne Midler ad andre Veje.

Jeg vil gøre et Par politiske Bemærkninger i Anledning af, hvad der er fremkommet under den hittidige Debat. Der er noget, jeg har savnet under denne Debat. Det har ikke manglet paa Kritik af Regeringens Virksomhed, og det har heller ikke manglet paa Anvisninger af, hvad der burde gøres i de kommende Dage, men derimod forekommer det mig, at man har været ængstelig for at yde Regeringen den Anerkendelse for dens hittidige Politik, som jeg dog er sikker paa, alle vil indrømme, den fortjener. Vi lever her i Landet i Dag, 3 Aar efter Krigens Udbrud, under saa lykkelige Forhold som maaske ikke et eneste andet Land i Verden. Finansudvalget var i Sommer nede ved Ribe for at se paa Digeanlægget, og vi var under denne Udflugt ogsaa nede ved Grænsen ved Vedsted og stod dér og saa ind i Sønderjylland. Vi fik at vide af Kredens Folketingsmand (Brorsen), at i en af de Ejendomme, der laa lige paa den anden Side af Grænsen, boede en Mand, som havde haft 5 Sønner, der alle var blevet indkaldt, og af disse var de 3 faldet, og den fjerde laa saaret paa Lazzaret. Dér stod vi nogle faa Hundrede Alen borte, lykkelige over at vide, at noget saadant kender vi ikke til her i Danmark. Vi vidste, at al den Sorg og Nød og Elenighed, som hersker i de krigsførende Lande, er vi forskaanede for. Og ikke alene er vi blevet forskaanet for at blive inddraget i Krig, men vi lever i Dag i det venskabeligste Forhold til alle de krigsførende Magter. Dette er ikke noget, som er kommet glidende af sig selv, det er ikke noget, som kan siges at være en naturlig Udvikling, tværtimod, vi ved — ogsaa af de Oplysninger, vi har faaet i de lukkede Rigsdagsmøder —, at der mangan Gang har været Vanskeligheder med at faa ordnet de Ting, som skulde ordnes. Og jeg tror, vi alle kan være enige om, at naar vi i Dag befinder os i denne lykkelige Situation, skyldes det i første Række

den kloge og dygtige Maade, hvorpaa vor Udenrigspolitik er blevet ført, og det synes jeg godt, man kunde have Raad til at give Udtryk, selv om man ikke i et og alt mener at kunne støtte Regeringen.

Jeg ved nok, at en og anden vil sige: Det kunde ogsaa andre have gjort. Ja, at vor Udenrigspolitik skulde føres saaledes, at Danmark holdtes udenfor Krig, erkender jeg, at alle Partier har haft som Maal, alle har sikkert Villie til at føre en saadan Politik, men den Regering, vi har, har vist, at den ogsaa har Evnen dertil. Det har ingen andre haft Lejlighed til at vise, og jeg tror, det vilde være et farligt Eksperiment at prøve paa, om andre havde denne Evne. Der er andre neutrale Lande end Danmark, men jeg tør sige, at der er intet andet neutralt Land, hvis Stilling udad til er gunstigere end Danmarks, maaske neppe noget, hvis Stilling er saa gunstig. Det kan ikke nytte, at man vil sige, at det er aldeles lige til, nej man skylder Regeringen at anerkende, at den har haft baade Lykke og Evne til at føre en saadan Politik.

Det er ikke alene Forholdet udadtil, men ogsaa Forholdet indadtil, der har medført store Vanskeligheder i de forløbne 3 Aar, og her har Udenrigspolitikken gaaet Haand i Haand med Indenrigspolitikken. For at de indre Forhold kunde udvikle sig paa en saadan Maade, at vi kunde være tjente dermed har det været nødvendigt at skaffe Forbindelser i Udlandet, saa at vi kunde faa vore Varer afsat og faa Varer hjem i Stedet. Dér har altsaa Udenrigsministeriet arbejdet Haand i Haand med Indenrigsministeriet, idet der er blevet sendt Delegationer forskellige Steder hen for at varetage Danmarks Interesser, og jeg synes, at dette er blevet gjort paa en saadan Maade, at vi kan være vel tilfredse dermed. Naar der sker noget galt, siger man, at det er Regeringens Skyld, at Regeringen har Answeret. Nu vel, omvendt maa Regeringen have ogsaa Æren for det, der er lykkedes. I Dag har vi faaet at vide af Indenrigsministeren, at til Trods for, at vi nu omtrent er afskaaret fra Forbindelsen med Udlandet, saa at vi ikke kan faa Tilførsler eller i hvert Fald i uvæsentlig Grad, og til Trods for, at vor sidste Høst har været ringe, er vore Forhold dog blevet ordnet saaledes, at ingen behøver at komme til at mangle Mad i de kommende Dage. Heller ikke det er sket ved en almindelig Udvikling, thi ogsaa her har man paa mangfoldige Omraader maattet gribe ind.